

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራስድስተኛ ዓመት ቁጥር ፮
አዲስ አበባ ታህሣሥ ፳፬ ቀን ፪ሺ፪

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

16th Year No. 7
ADDIS ABABA 2nd January, 2010

ማውጫ
አዋጅ ቁጥር ፮፻፷፪/፪ሺ፪ ዓ.ም
የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጅ.....
ገጽ ፭ሺ፩፻፳፯

CONTENTS
Proclamation No. 662/2009
Electoral Code of Conduct for Political Parties
Proclamation... page. 5127

አዋጅ ቁጥር ፮፻፷፪/፪ሺ፪ ዓ.ም
የፖለቲካ ፓርቲዎችን የምርጫ ሥነ-ምግባር ለመደንገግ የወጣ አዋጅ

ቀደም ሲል በሀገራችን ከተካሄዱ ምርጫዎች ትምህርት በመውሰድ ወደፊት የሚካሄዱ ምርጫዎች በመልካም ስነምግባር የሚመሩ ግልጽ፣ ነጻ፣ ፍትሃዊ ሰላማዊ፣ ህጋዊ፣ ዲሞክራሲያዊ እንዲሁም በህዝብ ተቀባይነት ያላቸው እንዲሆኑ ለማስቻል በምርጫ ወቅት የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ እጩዎች፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች አባላት እና ደጋፊዎች የሚመሩበት ዝርዝር የስነምግባር ህግ ማውጣት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የኢትዮጵያ ሕዝብ ባሳለፈው የረጅም ጊዜ የመንግስት ስርዓት ሲታገልለት የኖረውን የሕዝብ ስልጣን አመንጨነት፣ ባለቤትነትና ተቆጣጣሪነት መብት አጠናክሮ መቀጠል በሀገራችን ሰብአዊ እና ዲሞክራሲያዊ መብቶች ሳይሸራረፉ ተግባራዊ መሆኑን ለሰለጠነ ሰላማዊ ትግልና ውድድር ያላቸውን ፋይዳ በመገንዘብና በመቀበል፤

የምርጫ ቦርድ የፍትሕ አካላት እና የመገናኛ ብዙሃን ከማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲዎች በነፃነትና በገለልተኛነት ህዝብን ማገልገል እንዳለባቸው እንዲሁም የሀገር መከላከያ ሰራዊት በሀገርን ለመንግስቱ መሰረት ተግባሩን ከፖለቲካ ፓርቲዎች ወገናዊነት ነፃ በሆነ አኳኋን እንዲያከናውን የተደረገ መሆኑን በመገንዘብ፤

PROCLAMATION No. 662/2009.
A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE ELECTORAL CODE OF CONDUCT FOR POLITICAL PARTIES

Bearing in mind that lessons drawn from previous elections necessitate the promulgation of detailed code of conduct for political parties, candidates, members and supporters of political parties to ensure that subsequent elections are guided by ethical rules of conduct and that they are transparent, free, legitimate, fair, peaceful, democratic and acceptable by the people;

Recognizing and accepting the benefit of reinforcing and continuing the role of the people as a source of state authority, its ownership and control thereof for which the Ethiopian peoples have been struggling throughout their long history, and also recognizing the benefit of the implementation of human and democratic rights in their totality in our country to foster a culture of civilized and peaceful struggle and competition;

Recognizing that the Electoral Board, the mass media and the justice institutions should be independent and impartial from any political party in their activities; recognizing also that the National Defence Force is made to discharge its responsibilities based on the constitution without any influence from the political parties;

ያንዱ ዋጋ
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፲፩
Negarit G. P.O.Box 80001

ሦስቱ የመንግስት አካላት የግልጽነት፣ የታማኝነትና የተጠያቂነት ኃላፊነትና ግዴታ እንዳለባቸው የተቀበሉና ተግባራዊነቱንም ለማክበር እና ለማስከበር ቃል የገቡ መሆናቸውን በማጤን የፖለቲካ ፓርቲዎች ለተፈጻሚነቱ መቆም እንዳለባቸው በመገንዘብ፤

በዴሞክራሲያዊ የፖለቲካ እንቅስቃሴ መቻቻልን ማስፈን ተገቢ በመሆኑና በምርጫ ሂደት ነጻ የፖለቲካ ዘመቻ ማካሄድ እንዲሁም ግልጽ ህዝባዊ ውይይትን ማሳልበት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በተስማሙባቸው ጉዳዮች በጋራ እየሰሩና በልዩነታቸው ላይ ደግሞ በሰላማዊና በሰለጠነ መንገድ ትግል በማካሄድና በህግ መሰረት የተካሄዱ ምርጫዎች ትክክለኛ ሂደትና ውጤት የህዝብ ውሳኔ መሆኑን በፀጋ ተቀብለው በመጓዝ በሀገር ግንባታ የሚጠበቅባቸውን ኃላፊነት መወጣት ያለባቸው መሆኑን በመገንዘብና ወደስልጣን ለመምጣት በሚያካሂዱት ውድድር ከጥላቻና ካለመተማመን የፀዳ፤ ጤናማ ግንኙነት ፈጥረው የሚንቀሳቀሱበትን ሁኔታ ማመቻቸት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በቅንነት፣ በመቻቻል እና ሰጥቶ በመቀበል መርህ እየተመሩ በሀገራችን የመድብለ ፓርቲ ስርዓት እና ዴሞክራሲያዊ ባህል እንዲጎለብት የማይተካ ሚና እንዲጫወቱ ለማስቻል፤

የህዝብ ውሳኔን በመጻፈር የመንግስት ስልጣን ላይ መቆየትም ሆነ ከሀገ-መንግስታዊ ሥርዓት ውጪ የመንግስት ስልጣን ለመያዝ የሚደረጉ ማናቸውም የሀገር ውስጥም ሆኑ የውጪ እንቅስቃሴዎች ተቀባይነት የሌላቸው መሆናቸውን በአፅንኦት ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

የስነምግባር አዋጁ ለመገናኛ ብዙሃን ነጻነት ለሰብአዊ መብት፣ ለዴሞክራሲ፣ ለህግ የበላይነት እና ለሕዝቦች ሁለንተናዊ እድገት ያለውን ልዩ አስተዋጽኦ በመገንዘብ ፤ ለተፈጻሚነቱ የፖለቲካ ፓርቲዎች በጋራ መቆም የሚያስችላቸው ሁኔታ ማመቻቸት በማስፈለጉ፤

ማንኛውም ለምርጫ አገልግሎት ሊውል የሚችል በመንግስት ቁጥጥር ስር የሚገኝ ሀብት፣ ንብረትና የአካባቢ መስተዳድር አካላት አገልግሎቶች ለሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች በህግ መሰረት በፍትህዊነትና ያለአድልዎ የሚሰጥበትን አሰራር ማጠናከር በማስፈለጉ፤

Recognizing that the three organs of government have undertaken to accept the duty and responsibility of being transparent, loyal and accountable and that they made a vow to uphold it in practice themselves and ensure that others do so too; further recognizing that political parties by taking note of this fact should stand for its realization;

Cognizant of the necessity to promote tolerance in a democratic political activity, and of the importance to conduct free political campaign and to promote free public dialogue during the electoral process;

Realizing the importance of working together on matters where the parties have common stand and to conduct a civilized and peaceful struggle on issues where they differ with firm readiness to accept the process and outcome of a legally conducted election as an expression of the will of the people; cognizant also of the need for political parties to live up to the responsibilities expected of them as regards nation building; and further recognizing the necessity of creating an environment for the political parties to form a healthy relationship which is free from hatred and mistrust in their competition to attain power;

Underscoring the need to enable political parties to play a vital role in strengthening multi-party system and democratic culture in good faith, tolerance and through the principle of give and take;

Emphasizing the necessity to reiterate that any attempt to stay in power against the will of the people or any local or external activity aimed at taking political power through any means other than those provided by the constitution are not acceptable;

Cognizant of the need to create an environment that would enable the political parties to collectively stand for the implementation of this Code of Conduct Proclamation which contributes to the freedom of the mass media, human rights, democracy, rule of law and the over all development of peoples;

Cognizant of the need to strengthen according to the law, the procedures which ensure fair and impartial utilization by all parties of resources, property under the control of the government and services of organs of local administrative bodies which can be of use for election purposes;

ማንኛውም ኢትዮጵያዊ የመምረጥና የመሠረተ ልማት ስራ ለማረጋገጥ በሚያደርገው እንቅስቃሴ ምንም ዓይነት ተጽእኖ ወይም እንቅፋት እንዳይደረግበት የፖለቲካ ፓርቲዎች ከፍተኛ ኃላፊነት ያለባቸው መሆኑን በመገንዘብ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በሥነ-ምግባር አዋጁ ላይ ተከታታይ ትምህርትና ስልጠና የመስጠት፣ ግንዛቤ የመፍጠር እና ሌላውም እንዲያስተምር የማበረታታት ከፍተኛ ኃላፊነት ያለባቸው መሆኑን በግልጽ መደንገግ በማስፈለጉ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች የሚያቀርቧቸውን የምርጫ አስፈጻሚዎች እና አሠራራቸው ወይም የምርጫ ሆነ ሌሎች ተያያዥ ችግሮች በዚህ አዋጅ መሰረት በመመርመር ተጨባጭ ሆነው ከተገኙ የማስተካከያ እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል አሰራር መዘርጋት በማስፈለጉ፤

ይህንን አዋጅ ተፈጻሚ ለማድረግ የሚያስችል አሠራር መዘርጋት እንዲሁም በየደረጃው የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቶች ማቋቋምና ስልጣንና ተግባራቸውንም በግልጽ መደንገግ ከፍተኛ ሕዝባዊ ጠቀሜታ ያለው መሆኑን በመገንዘብ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች ሰፊ ጊዜ በመውሰድ ተወያይተው የተሰማሙባቸውን በዓለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያላቸውን መርሆዎች ከሀገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ጋር አጣጥሞ የያዘ አዋጅ መደንገግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገመንግስት አንቀጽ ፶፭ ንዑስ አንቀጽ /፩/ እና ንዑስ አንቀጽ /፪/ መሰረት የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ስነምግባር አዋጅ ቁጥር ፯፻፳፪/፳፻፳፱ ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩/ “ቦርድ” ማለት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ነው፤

Considering the responsibility of political parties to ensure that every Ethiopian in the exercise of the right to elect and be elected is not impeded by any influence or obstacle;

Cognizant of the responsibility of political parties to conduct successive education and training; create awareness and support others who conduct such education as to this Code of Conduct Proclamation;

Realizing the importance of laying down procedures in accordance with this Proclamation to investigate and subsequently rectify grievances submitted by political parties regarding election officials or their procedures or election or other relevant matters;

Cognizant of the substantial public benefit of laying down procedures for the implementation of this Proclamation as well as for the establishment of Joint Council of political parties at all levels and determine their powers and responsibilities:

Convinced of the necessity to promulgate a proclamation after extensive discussions reflecting the internationally well recognized principles in consistent with the objective realities of Ethiopia;

Now, therefore, in accordance with Article 55(1) and sub article (2) /d/ of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

SECTION ONE
GENERAL

1 Short Title

This Proclamation may be cited as the “Electoral Code of Conduct for Political Parties Proclamation No. 662/2009”

2 Definition

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

1/ “Board” means the National Electoral Board of Ethiopia;

፪/ "የምርጫ አስፈጻሚ" ማለት ቦርዱን ጨምሮ በየደረጃው ምርጫን ለማስፈፀም የሚደራጅ አካል ወይም ሰው ነው።

፫/ "የጋራ ምክር ቤት" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፩ መሰረት በየደረጃው የሚመሰረት የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት ነው።

፬/ "የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የፖለቲካ ድርጅት" ማለት ከህብረተሰቡ ውስጥ የተወሰኑ ሰዎችን በማሰባሰብ የራሱን የፖለቲካ እምነት እና አላማ የሚያንፀባርቅበት ፕሮግራም በማውጣት በአገር አቀፍ ወይም በክልል የፖለቲካ እንቅስቃሴ ውስጥ ተሳትፎ በዲሞክራሲያዊ ስርዓት የፖለቲካ ስልጣን ለመያዝ በህግ መሰረት የተመዘገበ ማህበራዊ ተቋም ነው።

፭/ "እጩ ተወዳዳሪ" ማለት በምርጫ ለመወዳደር በፖለቲካ ፓርቲ ወይም በግሉ የተመዘገበ ሰው ነው።

፮/ "ድምጽ መስጫ ጣቢያ" ማለት በየደረጃው በሚካሄዱ ምርጫዎች የመራጮች ምዝገባ የሚካሄድበት፣ መራጮች ድምጽ የሚሰጡበትና ቆጠራ የሚካሄድበት የምርጫ ጣቢያ ነው።

፯/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ፡-

፩/ በማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ እና የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት ወይም ንቅናቄ፣ እና

፪/ በማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፤ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

፬. የጾታ አገላለጽ

በዚህ አዋጅ ውስጥ በወንድ ጾታ የተደነገገው የሴትንም ጾታ ያካትታል።

2/ "Election Official" means any organ or person including the Board established to conduct election at all levels;

3/ "Joint Council" means the Joint Council of political parties established at all levels in accordance with Article 21 of this Proclamation;

4/ "Political Party or Political Organization" means a legally registered social entity formed by a group of persons with the purpose to assume political power through democratic election at the national or regional political activities by issuing a program that reflects its own political beliefs and objectives;

5/ "Candidate" means any person registered independently or by a political party to compete for election;

6/ "Polling station" means the station where the registration of voters and casing and counting of votes is carried out;

7/ "Person" means any physical or juridical person.

3 Scope of Application

This Proclamation shall be applicable to:

1/ any political party, independent candidates, coalition of parties, fronts, alliances and movements; and

2/ any leader, official, candidates, member, agent and representative of a political party.

4 Gender Reference

The provisions of this Proclamation set out in the masculine gender shall also apply to the feminine gender

ክፍል ሁለት
የምርጫ ስነምግባር ድንጋጌዎች

፩ መርህ

፩/ በመድብለ ፓርቲ ዲሞክራሲ ስርዓት የሚመረጥ መንግስት ህጋዊነት በሚከተሉት መርሆዎች ላይ ይመሠረታል፡-

ሀ/ መራጮች በምርጫ ዘመቻው አማካኝነት ስለፖለቲካ ፓርቲዎች ፖሊሲዎችና ስለእጩዎች ባህሪ የተሟላ መረጃ ሲሰጣቸውና የራሳቸውን በእውቀት ላይ የተመሰረተ ውሳኔ ሲያደርጉ፤ እና

ለ/ መራጮች በነፃነት፣ ያለ ማንም ጣልቃ ገብነት፣ ያለ ፍርሃት፣ ያለ ተፅእኖ፣ ያለ ጭንቀትና ወይም ከጉቦ ነፃ በሆነ መልኩ ድምፅ መስጠት ሲችሉ፣ ነው።

፪/ ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች በቅን ልቦና እየተመሩ፡-

ሀ/ የምርጫ ስነምግባር መርሆዎች እንዲከበሩ፣

ለ/ ምርጫው የመላው ህዝብ ነፃ እና ተቀባይነት ያለው ውሳኔ መግለጫ ሆኖ እንዲታወቅ፣

ሐ/ የመራጩ ህዝብ ውሳኔ በሁሉም የተከበረ እንዲሆን፣

መሰራት አለባቸው።

፫ ከምርጫ ሂደት ጋር በተያያዙ ማናቸውም ጉዳዮች ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች ከዚህ አዋጅ ጋር በተጣጣመ አኳኋን መንቀሳቀስ አለባቸው።

፮ ለአዋጁ ተገዢ ስለ መሆን

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ፅሬቴ ተወዳዳሪ፡-

ሀ/ በዚህ የስነምግባር አዋጅ ተገዝቶ መንቀሳቀስ አለበት፤

ለ/ መሪዎቹ፣ ኃላፊዎቹ፣ እጩዎቹ እና አባላቱ ይህንን የስነምግባር አዋጅ እንዳይዋሰኑ ቁርጠኛ እርምጃ መውሰድ አለበት፤

SECTION TWO
PROVISIONS OF ELECTORAL CODE OF CONDUCT

5. Principle

1/ The legitimacy of a government elected through a democratic multiparty election shall be founded on the following principles:

a/ ability of voters to make an informed decision based on the information they obtain during the electoral campaign regarding the policies of political parties and character of candidates; and

b/ the ability of voters to vote freely, without any interference, fear, undue influence or bribery.

2. All parties, guided by good faith, shall ensure that:

a/ principles of electoral code of conduct are respected,

b/ elections are accepted as expressions of the free and legitimate decision of voters.

c/ the decision of the electorate will be respected by all.

3. In any matter relating to the election process, parties shall conduct their activities in conformity with the provisions of this Proclamation.

6. Compliance with the Proclamation

1/ Every political party or independent candidate:

a/ shall comply with this Proclamation in its activities;

b/ shall take decisive measures to ensure that its leaders, officials, candidates and members do not infringe this Proclamation;

ሐ/ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩዎችና አባላት ይህንን አዋጅ የሚጥስ ተግባር እንዳይፈጽሙ፤ ደጋፊዎቹም የተከለከሉ ድርጊቶች ከመፈጸም እንዲቆጠቡ የሚያደርግ አግባብ ያላቸውን እርምጃዎች መውሰድ አለበት፤

መ/ ይህ አዋጅ ተጥሷል በሚል ሽፋን የሀሰትና የተጋነነ አቤቱታ እያቀረበ ቅሬታ የማሰማት መብቱን አለአግባብ መጠቀም የለበትም።

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፤ የፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊ፣ እጩዎች፣ አባላት ወይም ደጋፊዎች፡-

ሀ/ ይህንን የስነምግባር አዋጅ እንዲያከብሩ ማድረግ አለበት፤

ለ/ ይህ አዋጅ እንዲከበር ሌሎች አስፈላጊ እርምጃዎችን ሁሉ መውሰድ አለበት።

፮ ህግን ስለ ማክበር

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ይህንን አዋጅ፣ የምርጫ ህግ፣ ደንብ እና መመሪያ ማክበር አለበት።

፯ ስለ ምርጫ ዘመቻ አካሄድ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ዘመቻ የማካሄድ መብትና ነፃነት እና የፖለቲካ ሀሳቦችንና መርሆዎቻቸውን ያለስጋት የማሰራጨት መብትን የማክበር፤

ለ/ እንቅስቃሴው የሌላውን የፖለቲካ ፓርቲ፣ የመራጨን ሕዝብ እና የሌሎች የህብረተሰብ ክፍሎች መብቶችን ያከበረ የመሆን፤

ሐ/ የመገናኛ ብዙሃን ነፃነትን የማክበር፤

መ/ ድርጅቱ ያሉትን ጽሕፈት ቤቶች ሁሉ በመጠቀም፣ ተወዳዳሪ ፖለቲካ ፓርቲዎች ለመራጨ ሕዝብ ያላቸውን አግባብነት ያለው ተደራሽነት ለማረጋገጥ የመጣር፤

c/ shall take all appropriate measures to prohibit party officials, candidates and members from undertaking any activity in contravention of this Proclamation; and restrain supporters from getting involved in activities that are prohibited by this Proclamation;

d/ may not abuse the right to complain nor make false, frivolous or vexatious complaints about the violation of this Proclamation.

2/ The leader of every political party shall ensure that officials, candidate, members and supporters:

a/ observe this Proclamation; and

b/ take all other necessary measures to ensure compliance with this proclamation.

7. Observance of the Law

Every political party shall adhere to this Proclamation, election laws, regulations and directives.

8. Campaign Management

1/ Every political party shall:

a/ respect the right and freedom of all other parties to campaign, and to disseminate their political ideas and principles without fear;

b/ conduct itself in a manner that respects the rights of other parties, and respect the rights of voters and other members of the community;

c/ respect the freedom of the media;

d/ strive to ensure that the electorate is appropriately accessible to competing political parties, by using all the offices at its disposal;

ሠ/ በፖለቲካ እንቅስቃሴ ለመሳተፍ የሚሹ የመምረጥ መብት ያላቸው ዜጎች ሁሉ በነጻነት እንዲንቀሳቀሱ የማስቻል፤ ግዴታ አለበት።

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የግል ወይም የመንግስት ጋዜጠኞች በሙያዊ ስራቸው ላይ እንዳይሰማሩ ማዋከብ፤ እንቅፋት መፍጠር፤ ወይም በማንኛውም አይነት ድርጊት የሌሎች ፓርቲዎች የምርጫ ዘመቻ እንዲስተጓጎል፤ እንዲቋረጥ፤ እንዲበላሸ፤ እንዲዳከም ማድረግ፤

ለ/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ ማስታወቂያዎች በራሪ ፅሁፎች እና ፖስተሮች እንዳይሰራጩ ማወክ፤

ሐ/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች ፖስተሮች ማበላሸት፤ ማጥፋት ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ እንዳይታዩ ወይም እንዳይነበቡ ማድረግ፤

መ/ ሌላ የፖለቲካ ፓርቲ ሰፊ የሕዝባዊ ድጋፍ ሰልፍ፤ ስብሰባዎች ወይም የእግር ጉዞ ወይም ሰላማዊ ሰልፎች እንዳያደርግ ማገድ ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ ማደናቀፍ፤

ሠ/ ማንኛውም ሰው በሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች የፖለቲካ ድጋፍ ሰልፍ እንዳይሳተፍ መከልከል፤

ረ/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተከለከሉ ማንኛውንም ተግባራት እንዲፈፀሙ መፍቀድ፤ የለበትም።

፫. ስለምርጫ ሂደት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

፩/ ከምርጫ አስፈጻሚዎች ጋር በመተባበር፡-

ሀ/ ድምጽ የመስጠት ሂደቱ ሰላማዊ እና በአግባቡ የተከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ፤

e/ seek to ensure that eligible voters wishing to participate in political activities have freedom to do so.

2/ Every political party may not:

a/ harass or obstruct private or government journalists who are engaged in their professional activities, disrupt, interrupt, destroy or frustrate the campaign efforts of any other party;

b/ prevent the distribution of handbills and leaflets, and the display of posters, of other parties and candidates;

c/ deface, destroy or obscure from view or make illegible in any other way the posters of other parties and candidates;

d/ prevent or in any way hamper any other party from holding rallies, meetings, marches or demonstrations;

e/ prevent any person from attending the political rallies of another party; or

f/ permit supporters to do anything prohibited under this section.

9. The Election Process

Every political party shall:

1/ co-operate with election officials in order to ensure:

a/ peaceful and orderly polling, and

ለ/ መራጮች ያላቸውን የመምረጥ መብት ከሚያደናቅፉ ማንኛውም ሁኔታዎች በፀዳ፣ ነፃና ፍትሃዊ በሆነ መልኩ ተግባራዊ እንዲያደርጉ፣ መስራት አለበት።

፪/ ከድምጽ መስጫ ዕለት በፊት፣ በድምጽ መስጫ ዕለት፣ ከድምጽ መስጫ ዕለት በኋላ የምርጫ አስፈፃሚዎችን ፀጥታና ደህንነት ማረጋገጥ አለበት፤

፫/ የታዛቢነት ፈቃድ ያላቸውን ታዛቢዎች እና ኃላፊዎች ማክበር እና መተባበር አለበት፤

፬/ የድምፅ አሰጣጥ ሚስጢራዊነትን ማክበርና እንዲከበር ማገዝ አለበት፤

፭/ የድምጽ መስጫ ጣቢያን በኃይል በመቆጣጠር ወይም በሌላ በማንኛውም ህገወጥ መንገድ ድምፅ ለማግኘት መንቀሳቀስ የለበትም፤

፮/ ያለአግባብ ወይም ከቅን ልቡና ውጪ የምርጫ አስፈፃሚዎች ተግባራትን፣ የድምፅ አሰጣጥን ወይም የድምፅ ቆጠራ ሂደትን ማወክ ወይም ጣልቃ መግባት የለበትም፤

፯/ የድምፅ አሰጣጡ ሚስጥራዊ እንደማይሆን ለመራጮች የሀሰት መረጃ መስጠት የለበትም።

፲ ፍትሃዊና ነፃ የምርጫ ውጤትን ስለመቀበል

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በሚመለከተው ህጋዊ አካል የተረጋገጠን የምርጫ ውጤት መቀበል አለበት።

፪/ ማንኛውንም ቅሬታ ያለው አካል ቅሬታውን ለሚመለከተው የጋራ ምክር ቤት ወይም ለቦርዱ ወይም ለፍርድ ቤት ብቻ ማቅረብ አለበት።

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም እጩ በህግ መሠረት የመጨረሻ ውሳኔ የመስጠት ስልጣን ያለው አካል የሰጠውን የመጨረሻ ውሳኔ መቀበል እና ተግባራዊ ማድረግ አለበት።

b/ free and fair election for voters without being subjected to any annoyance or obstructions.

2/ ensure the safety and security of electoral officials before, during and after the polls;

3/ respect and co-operate with accredited election observers and officials;

4/ maintain and aid in maintaining the secrecy of the voting;

5/ not procure vote through forcible occupation of polling stations or through any illegal activities in the polling stations;

6/ not interfere unjustifiably or in bad faith to disrupt or intervene with the duties of election officials, in the process of casting or counting of votes;

7/ not falsely assert to voters that their votes will not be secret.

10. Accepting the Outcome of a Free and Fair Election

1/ Every political party shall accept the outcome of an election that has been certified by the appropriate authority.

2/ Every party shall submit grievances only to the joint council, the Board or to the courts of law.

3/ Every political party or candidate shall accept and comply with the final decisions of an organ authorized to render final decisions by law.

፲፩ ለምርጫ ዘመቻ ጥቅም ላይ ስለሚውል የቋንቋ ይዘት

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የምረጡኝ ዘመቻውን ሲያደራጅና ሲያካሂድ ለአጠቃላይ የምረጡኝ ዘመቻ፣ ለድምፅ አሰጣጥ፣ ለቆጠራ እና ለድህረ ምርጫ ሂደቱ ሰላማዊነትና ቀና አካሄድ አስተዋፅኦ በሚያደርግ አኳኋን መሆን አለበት፤

ለ/ ከሚጣልበት ኃላፊነትና ካለው ክብር ጋር በተመጣጠነ ደረጃ መንቀሳቀስ አለበት።

፪/ ማንኛውም ሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ ላይ ንግግር የሚያደርግ ሰው፡-

ሀ/ ግጭት ቆስቋሽ ወይም ስም አጥፊ ንግግር ማስወገድ አለበት፤

ለ/ በማንኛውም መልኩ በግለሰቦች ወይም ቡድኖች ላይ አመጽ የሚጋብዝና ስጋት የሚፈጥር ንግግር ማስወገድ አለበት።

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በይፋም ሆነ በስውር አመፅ የሚቀሰቅስ ወይም የሚያስፈራራ የቋንቋ ይዘት ያለው በራሪ ወረቀት፣ የዜና መጽሔት ወይም ፖስተር ማውጣት ወይም ማሰራጨት የለበትም።

፬/ በህግ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም አካል የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች በምርጫ ዘመቻ ወቅት በሚያደርጉት ንግግር ምክንያት ተፅዕኖ ማድረስ የለበትም።

፲፪ ስለምልክቶች

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ፡-

፩/ የሌሎች ፓርቲዎችን አርማ ወይም የምርጫ ምልክት መቅዳት ወይም አስመስሎ መጠቀም፤

፪/ የሌሎች ፓርቲዎች የፖለቲካ ወይም የምርጫ ቁሳቁስ መስረቅ፣ ማበላሸት፣ ማጥፋት፤ ወይም

11. Content of Language Used in Election Campaign

1/ Every political party shall:

a/ organize and conduct its election campaign in a manner that contributes toward a congenial and peaceful atmosphere during the campaign, polling, counting, and post-election period; and

b/ act with a sense of responsibility and dignity befitting its status.

2/ Every speaker at political rallies shall refrain from:

a/ making inflammatory, or defamatory statements;

b/ threatening or inciting violence in any form against any person or groups.

3/ A political party may not issue or distribute either officially or anonymously, pamphlets, newsletters or posters containing language or material that threatens or incites violence.

4/ Without prejudice to other laws, no one shall exert pressure on political parties or candidates due to their speech during the election campaign.

12. Symbols

A political party may not:

1/ imitate the emblem or election symbol of another party;

2/ steal, disfigure or destroy political or campaign materials of another party; or

፫/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተከለከለ ማንኛውንም ተግባር እንዲፈፀሙ መፍቀድ፤ የለበትም።

፲፫ ስለማስፈራራት እና አመጽ ስለመቀስቀስ

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ማንኛውንም አይነት ማስፈራራት ወይም ወከባ የተከለከለ መሆኑን ተቀብሎ፡-

ሀ/ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩ ተወዳዳሪዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች ማንኛውንም ሰው በማንኛውም ጊዜ ማስፈራራት እንደሌለባቸው በግልፅ የሚከለክሉ መመሪያዎች ማውጣት፤

ለ/ አመፅ ወይም አመጽን የሚያነሳሳ ድርጊት በመቃወም ማስተማር፤

ሐ/ በኃላፊዎቹ፣ በእጩዎቹ፣ በአባላቱ ወይም በደጋፊዎቹ የሚፈፀሙ ስጋቶችና ውድመቶች ወይም የህዝብ ሰላም የሚያናጉ ድርጊቶች ወይም ወደነዚህ የሚያመሩ ዛቻዎች በመቃወም ማስተማር፤

መ/የሌሎች ሰዎችን እና ፓርቲዎችን መብቶችና የንብረታቸውን ጥቅሞች ማክበር፤ አለበት።

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች ማንኛውንም ባህላዊ ወይም ዘመናዊ የጦር መሳሪያዎች ወደ ፖለቲካ የድጋፍ ሰልፎች፣ ስብሰባዎች፣ የእግር ጉዞዎች ወይም ሰላማዊ ሰልፎች ይዘው እንዳይመጡ ማስተማር አለበት ።

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የፓርቲውን ጥንካሬ ለማሳየት ወይም የበላይነቱን ለማረጋገጥ ሲል በማንኛውም የሁከት ወይም የአመፅ እንቅስቃሴ መሳተፍ ወይም እንዲደረግ መፍቀድ የለበትም፤

ለ/ በህዝብ ወይም በግለሰብ ንብረት ላይ ውድመት እንዳይደርስ የተቻለውን ሁሉ በማድረግ መከላከል አለበት፤

ሐ/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተደነገጉ ማንኛውንም ክልከላዎች እንዲፈፀሙ መፍቀድ የለበትም።

3/ permit its supporters to do anything prohibited under this section

13. Intimidation and Instigation of Violence

1/ Every political party shall accept that intimidation, or harassment in any form, is unacceptable, and shall:

a/ issue directives expressly forbidding its officials, candidates, members and supporters any act to intimidate any person at any time;

b/ stand against act that incites violence and promote this stance;

c/ campaign against violence or threats of violence, and against any acts of vandalism or public disorder committed or threatened by their officials, candidates, members or supporters; and

d/ respect the rights and propriety interests of other persons and parties.

2/ The leader of any political party shall instruct the party's officials, candidates, members and supporters that no weapon of any kind, including any traditional weapon, may be brought in any political rally, meeting, march or demonstration.

3/ Every political party shall :

a/ not engage in or permit any kind of violent activity to demonstrate its strength or to prove its supremacy;

b/ seek to prevent damage to any public or private property; or

c/ not allow its supporters to do anything prohibited under this section.

፲፬ ስልጣንን ያለአግባብ ስለ መጠቀም

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ ያለውን የሥልጣን ኃላፊነትና የተለየ ዕድል ወይም ተፅዕኖ የማሳደር ችሎታ ለፖለቲካ ፍላጎቱ ለመጠቀም መደለያ ማቅረብን፣ ቅጣትን ወይም ማንኛውንም ህገወጥ ተግባር መጠቀም፤

ለ/ የፌዴራል መንግስትን፣ የክልል መንግሥትን፣ የከተማ ማዘጋጃ ቤትን ወይም ሌላ የህዝብ ሀብትን በምርጫ ህጉ ከተፈቀደው አኳኝን ውጭ ለምርጫ ቅስቀሳ ዓላማ መጠቀም፤

የለበትም።

፪/ በዚህ ክፍል ውስጥ “ስልጣን፣ ልዩ መብት ወይም ጫና” ማለት የወላጅ፣ የዝምድና፣ የመንግስት፣ የፖሊስ፣ የአካባቢ ታጣቂ ኃይል፣ የወታደራዊ ወይም ልማዳዊ ወይም ባህላዊ ስልጣንን ያካትታል።

፲፭ ስለ ሙስና ተግባር

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

፩/ ኃይል በመጠቀም ወይም የገንዘብም ሆነ ሌላ አይነት መደለያ በመስጠት መራጨ፣ ህዝብ ለአንድ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ወይም ድምፁን ከመስጠት እንዲታቀብ ማድረግ፤

፪/ ኃይል በመጠቀም ወይም የገንዘብም ሆነ ሌላ አይነት መደለያ በመስጠት ሰዎች እጩ ተወዳዳሪ ሆነው እንዲቀርቡ ወይም እንዳይቀርቡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነታቸው እንዲወጡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነት እንዳይወጡ ማድረግ፤

፫/ ማንኛውም የሥራ ኃላፊ ወይም የመንግስት ሠራተኛ በሚመራው ወይም በሚሠራበት ተቋም አግባብ ያልሆነ ድጋፍ ወይም እርዳታ በመጠቀም እጩ ተወዳዳሪን ማስተዋወቅ ወይም የሌሎች ተወዳዳሪዎችን የማስተዋወቅ ዕድል ማደናቀፍ ፤

የለበትም።

14. Abuse of Power

1/ A political shall not

a/ abuse a position of power, privilege or influence for a political purpose, by offering a reward, threatening a penalty, or any other unlawful act so as to attain its political interests by using its position of power, opportunity or ability to influence others;

b/ use Federal, Regional, Municipal or other public resources for campaign purposes in any manner other than those allowed by election laws.

2/ In this section, “a position of power, opportunity or ability to influence” includes parental, family, governmental, police, local militia, military, traditional or customary authority.

15. Corrupt Practices

Every political party shall not:

1/ coerce or offer monetary or other kinds of inducement to persons to vote for or against a particular party or candidate, or to abstain from voting;

2/ coerce or offer monetary or any other kind of inducement to persons to stand or not to stand as candidates, or to withdraw or not to withdraw their candidacies; or

3/ procure the support, assistance of any official of civil servant to promote or hinder the election of a candidate.

፲፮ ቀጣይ ግንኙነት ስለ መፍጠር

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከሌሎች ፓርቲዎች ጋር ቀጣይ ግንኙነት ፈጥሮ መንቀሳቀስ አለበት።

፪/ በምርጫ ህጉ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በምርጫ ዘመቻ ወቅት እና በማናቸውም ጊዜ የጋራ ጉዳይ በሆኑ ነጥቦች ላይ የመወያያ መድረክ ሆኖ የሚያገለግል የጋራ ምክር ቤት በፖለቲካ ፓርቲዎች ይመሠረታል።

፫/ የግል እጩ ተወዳዳሪዎች በጋራ ምክር ቤቱ በታላቢነት መሳተፍ ይችላሉ። ችግር በገጠማቸውም ጊዜ ለምክር ቤቱ ጥያቄያቸውን አቅርበው በዚህ አዋጅ መሰረት ያስወስናሉ።

፬/ የምርጫ አስፈጻሚዎች በጋራ ምክር ቤት ውይይት ላይ አይገኙም። ሆኖም የፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት በሙሉ ድምጽ ተሰማምቶ እንዲገኙ ከወሰነ ያለድምጽ በስብሰባው ላይ መገኘት ይችላሉ።

ክፍል ሦስት
የስነምግባር አዋጁን ስለማስተዋወቅ

፲፯ የፖለቲካ ፓርቲዎችና እጩ ተወዳዳሪዎች ኃላፊነት

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ የምርጫ ስነምግባር አዋጁን ለመራጨ ህዝብ፣ ለእጩዎቹ ለአባላቱና ለደጋፊዎቹ በማስተማር በአባላቱ መታወቁንና መከበሩን ማረጋገጥ አለበት።

፪/ እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በምርጫው ሂደት ለመራጨ ህዝብ አዋጁን ለማስተማር የሚደረጉ ጥረቶችን መደገፍና ማስተዋወቅ አለበት።

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ፦

ሀ/ አዋጁን ማክበር ፤

16. Continued Communications

1/ Every political party shall make every effort to continuously communicate with other parties.

2/ Without prejudice to the provisions of election law, a Joint Council shall be formed by political parties to serve as a forum for discussion of issues of common concern during an electoral campaign or at any other time.

3/ Independent candidates may participate in the Joint Council as observers. They may also lodge their complaints to the Joint Council for decision according to this Proclamation.

4/ Election officials shall not attend the meeting of the Joint Council. However, they may participate without a right to vote in the meetings of the Joint Council if the Council passes a unanimous decision to this effect.

SECTION THREE
PROMOTING THE CODE OF CONDUCT
PROCLAMATION

17. Duties of Political Parties and Candidates.

1/ Every political party and every candidate shall promote the Code of Conduct Proclamation to the voters, candidates, member and supporters and ensure that it is known and respected by its members.

2/ Every political party shall promote and support efforts to educate voters as to the Proclamation during election process.:

3/ Any political party and candidate shall :

a/ comply with this Proclamation;

ለ/ እጩ ተወዳዳሪዎቹ፣ ባለስልጣናቸው፣ ወኪሎቹ፣ አባሎቹና ደጋፊዎቹ የሰነ ምግባር አዋጁንና የምርጫ ህጉን አክብረው እንዲንቀሳቀሱ መምራት እና ማክበራቸውንም የሚያረጋግጡ እርምጃዎች መውሰድ፤

አለበት።

፬/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ፤ ሁሉም ሰው፡-

ሀ/ የፖለቲካ እምነቱን እና አስተያየቱን በነፃ የመግለፅ፤

ለ/ በሌሎች የፖለቲካ እምነት እና አስተያየት ላይ የመክራክር እና የመተቸት፤

ሐ/ የራሱን የምርጫ ቅስቀሳ ቁሳቁሶች የማተምና የማስራጨት፤

መ/ ፖስተሮችን፣ ባነሮችንና ቢልቦርዶችን የመስቀል፤

ሠ/ ህጉ በሚፈቅደው መሠረት ማንኛውም አይነት ገንዘብ፣ የቁሳቁስና የሰው ኃይል የምርጫ ድጋፍ የማሰባሰብ፤

ረ/ አባላትን የመመልመል፤

ሰ/ ህዝባዊ ስብሰባዎችን የማካሄድ፤

ሸ/ በህዝባዊ ስብሰባዎች የመገኘት፤

መብቶች እንዳሉት በይፋ የመግለፅ ግዴታ አለበት።

፭/ የፖለቲካ ፓርቲዎችና ፅጩ ተወዳዳሪዎች የሥነ ምግባር አዋጁንና በአዋጁም ለመገዛት ያላቸውን ቁርጠኝነት ለህዝብ ይፋ ማድረግ አለባቸው።

፮/ የፖለቲካ ፓርቲዎች እና እጩ ተወዳዳሪዎች ነፃና ፍትሀዊ ምርጫን የሚጎዳ ወይም የሚያጣጥል ማንኛውንም ተግባር በይፋ ማውገዝ አለባቸው።

b/ provide leadership to its candidates, officials, representatives, members and supporters to comply with this Proclamation, electoral law, and shall take appropriate measures to ensure compliance.

4/ Every political party and candidate shall have the duty to publicly state that every one has the right:

a/ to freely express his political views and opinions:

b/ to challenge and debate the political views and opinions of others;

c/ to publish and distribute his own election and campaign materials;

d/ to display banners, bill boards and posters;

e/ to canvass financial, material and other support for a party or candidate, in accordance with the law;

f/ to recruit members for a party;

g/ to hold public meetings;

h/ to attend public meetings.

5/ Political parties and candidates shall publicly declare their commitment to abide by the Proclamation and the codes of conduct therein.

6/ Every political party and candidate shall publicly condemn any action that may harm or undermine the conduct of free and fair elections.

፲፰ የቦርዱና የሌሎች ምርጫ አስፈፃሚ አካላት ኃላፊነት

- ፩/ ቦርዱ ሁሉም ቀጥተኛና ተዘዋዋሪ ሚና የሚጫወቱትን መንግሥታዊና ሌሎች የሚመለከታቸው አካላት በስነምግባር አዋጁ ላይ አስፈላጊውን ግንዛቤ እንዲይዙ ተገቢውን ሁሉ ማድረግ አለበት።
- ፪/ ቦርዱ የምርጫ ስነ ምግባር አዋጁን ለሚመለከተው ሁሉ የማሰራጨት ኃላፊነት አለበት።
- ፫/ በየደረጃው ያሉ የምርጫ አስፈፃሚ አካላት በስነ ምግባር አዋጁ ላይ በቂ ግንዛቤ እንዲይዙ ለሚመለከታቸው ሁሉ ትምህርት መስጠት አለባቸው።

፲፱ የሌሎች አካላት ሚና

- ፩/ የመገናኛ ብዙሃን ይህንን የስነ ምግባር አዋጅ አስመልክቶ ለህዝብ ትምህርት ይሰጣሉ።
- ፪/ በምርጫ ህጉ መሰረት ከቦርዱ ፈቃድ የተሰጣቸው አካላት ይህንን አዋጅ አስመልክቶ ትምህርት እንዲሰጡ ይደረጋል።

ክፍል አራት

ስለጋራ ምክር ቤት አደረጃጀት፣ ኃላፊነትና አሰራር

፳ ስለጋራ ምክር ቤት አመሰራረት

- ፩/ በምርጫ የሚወዳደሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች ይህንን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግና በምርጫው ሂደት በሚነሱ ልዩ ልዩ የአፈፃፀም እና ዴሞክራሲያዊ ሰብአዊ መብትና የህግ የበላይነት በኢትዮጵያ ለማኅልበት በሚያግዙ ጉዳዮች ላይ በመመካከር ችግሮችን እያሳለሉ ለመጓዝ ይችላሉ ዘንድ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፮ የተደነገገውን ቋሚ የግንኙነት ሥርዓት በማበጀት የጋራ ምክር ቤት ይመሰርታሉ።
- ፪/ በምርጫ ህጉ መሠረት በቦርዱ የሚመሰረተው የፓርቲዎች የጋራ መድረክ እንደተጠበቀ ሆኖ የጋራ ምክር ቤት ከፌዴራል ጀምሮ እስከ ምርጫ ክልል ድረስ እንዲቋቋም ይደረጋል።

18. Responsibilities of the Board and other Election Officials

- 1/ The Board shall ensure that all governmental and other relevant institutions which have a direct or indirect role in the election process have the knowledge and understanding of this Proclamation.
- 2/ The Board shall have the responsibility to disseminate this Proclamation to all concerned.
- 3/ Election officials at all levels shall provide training on the Proclamation to raise awareness of all concerned.

19. Role of other Bodies

- 1/ The mass media shall give public education regarding this Proclamation.
- 2/ Other bodies authorized by the Board in accordance with the electoral law will give education regarding the Proclamation.

SECTION FOUR
ORGANIZATION, RESPONSIBILITIES AND
RULES OF PROCEDURE OF THE JOINT
COUNCIL

20. The Establishment of Joint Council

- 1/ Contesting political parties shall establish a Joint Council in accordance with Article 16 of this Proclamation to enforce this law, to amicably resolve election matters in a manner that promotes democracy, human rights and rule of law in Ethiopia.
- 2/ Without prejudice to the forum of political parties established by the Board in accordance with the electoral law, joint councils shall be established at all levels ranging from the Federal to the constituencies.

፳፩ ስለጋራ ምክር ቤት አደረጃጀት

፩/ አገር አቀፍ የጋራ ምክር ቤት እንደሚከተለው ይደራጃል፡-

ሀ/ በሀገር አቀፍ ደረጃ ለምርጫ ውድድር በተመዘገቡ የፖለቲካ ፓርቲዎች ይመሰረታል።

ለ/ የጋራ ምክር ቤት አባል የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው ለጋራ ምክር ቤቱ የሚወክሏቸው አባላት ቁጥር የጋራ ምክር ቤቱ በሚያወጣው የመተዳደሪያ ደንብ ይወሰናል።

፪/ ክልላዊ የጋራ ምክር ቤት እንደሚከተለው ይደራጃል፡-

ሀ/ በክልል ለምርጫ ውድድር በተመዘገቡ ፓርቲዎች ይቋቋማል፤

ለ/ የጋራ ምክር ቤት አባል የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው ለጋራ ምክር ቤቱ የሚወክሏቸው አባላት ቁጥር የጋራ ምክር ቤቱ በሚያወጣው የመተዳደሪያ ደንብ ይወሰናል።

፫/ የዞን የጋራ ምክር ቤት እንደሚከተለው ይደራጃል፡-

ሀ/ በዞን ለምርጫ ውድድር በተመዘገቡ ፓርቲዎች ይቋቋማል፤

ለ/ የጋራ ምክር ቤት አባል የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው ለጋራ ምክር ቤቱ የሚወክሏቸው አባላት ቁጥር የጋራ ምክር ቤቱ በሚያወጣው የውስጥ አሰራር ይወሰናል።

፬/ በምርጫ ክልል ደረጃ ያለው አደረጃጀት በምርጫ ክልሉ በሚወዳደሩ የፖለቲካ ፓርቲ ተወካዮች ይመሰረታል። ሆኖም የግል ተወዳዳሪዎች በታዛቢነትና ጉዳያቸውን በሚመለከት በአስረጃነት የሚሳተፉ ይሆናል።

፭/ በየደረጃው የሚዋቀሩ የጋራ ምክር ቤቶች የየራሳቸው የአደረጃጀት ነፃነት ይኖራቸዋል።

፮/ በዚህ አንቀጽ የሚቋቋሙ የጋራ ምክር ቤቶች አዋጁ በነጋሪት ጋዜጣ ከወጣ ጊዜ ጀምሮ ይህ አዋጅ እንዲወጣ ተስማምተው በፈረሙ የፖለቲካ ፓርቲዎች ይቋቋማሉ።

21 Organization of the Joint Council

1/ National Joint Council shall be organized as follows:

a/ National Joint Council shall be composed of political parties registered to run for election at national level;

b/ the number of representatives of each party shall be determined by statutes to be issued by the Joint Council.

2/ Regional Joint Council shall be organized as follows:

a/ this council shall be composed of parties registered to run for election at Regional level;

b/ the number of representatives of each party shall be determined by statutes to be issued by the Joint Council.

3/. Zonal Joint Council shall be established as follows:

a/ this council shall be composed of parties registered to run for election at the zone;

b/ the number of representatives shall be determined by internal rules to be issued by the Joint Council.

4/ The composition at the constituency level shall constitute of the political parties running for election at that level. Independent candidates shall have an observer status and as resource person in their own case.

5/ Joint Councils at each level shall have their own organizational autonomy.

6/ Upon the publication of this Proclamation in the Negarit Gazette, council provided for under this Article shall be established by those political parties which agreed and signed for the enactment of this legislation

፯/ የፖለቲካ ፓርቲዎች የስነምግባር አዋጅ ሲቀረፅ በልዩ ልዩ ምክንያት ያልተሳተፉ ሌሎች ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቱ አባል ለመሆን የጋራ ምክር ቤቱ የሚያወጣውን የስምምነት ሰነድ መፈረም ይኖርባቸዋል።

፰/ በየደረጃው የሚዋቀሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቶች አሰራር እና የስብሰባ አመራር በየደረጃው ባሉ የጋራ ምክር ቤቶች በሚወጣ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት ይሆናል።

፱/ በየደረጃው የሚዋቀሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቶች በጀትና ጽህፈት ቤት በተመለከተ በየደረጃው ባሉ የህዝብ ምክር ቤቶች ይመቻቻል።

፳፪ የጋራ ምክር ቤቱ ዓላማ

የጋራ ምክር ቤቱ አላማዎች፡-

፩/ በሀገራችን የሚካሄዱ ምርጫዎች ግልፅ፣ ነፃ፣ ዲሞክራሲያዊ፣ ተአማኒና ሰላማዊ እንዲሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ያለባቸውን ህገ መንግስታዊ ኃላፊነት በዚህ የስነምግባር አዋጅ እየተመሩ ለማስፈፀም የጋራ አካል ሆኖ ማገልገል፤

፪/ በምርጫ አፈፃፀም ሂደትና ውጤት፣ ባጠቃላይ በፖለቲካ ፓርቲዎች ግንኙነት ውስጥ የሚከሰቱ ችግሮች በምርጫ ህጉና በዚህ አዋጅ መሠረት በጋራ ውይይትና መግባባት ለመፍታት የሚያስችል የውይይት፣ የምክክርና የቁጥጥር አካል ሆኖ ማገልገል፤
ናቸው።

፳፫ የጋራ ምክር ቤቱ ተግባርና ኃላፊነት

፩/ በሀገራችን በነፃነት ማሰብና መተግበር፣ እንዲሁም ዲሞክራሲ፣ ሰብአዊ መብትና የህግ የበላይነት በሚጎለብቱበት ሁኔታ ላይ ይመክራል፣ የተደረሱባቸውንም ስምምነቶች ይተገብራል፤ ለሕዝብ ይፋ ያደርጋል፣ አባል ድርጅቶቹ እንዲተገብሩ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል።

፪/ ምርጫው ግልጽ፣ ነፃ፣ ዲሞክራሲያዊ፣ ተአማኒ፣ ፍትሃዊና ሰላማዊ ሆኖ እንዲካሄድ ፓርቲዎች ያለባቸውን ኃላፊነት በአግባቡ እንዲወጡ ያደርጋል።

7/ Political parties which did not participate during the process of developing the Code of Conduct Proclamation for various reasons may become members of the council after signing the document of agreement prepared by the Joint Council.

8/ The rules of procedure and conduct of meeting of Joint Councils shall be determined by the statutes to be issued by each council.

9/ The budget and office of Joint Councils established at various levels shall be facilitated by peoples' council at corresponding levels.

22. Objective of the Joint Council

The Joint Councils shall have the objective to:

1/ serve as a common forum to enable political parties discharge their constitutional duties guided by the Proclamation to ensure that elections are free, fair, transparent, democratic, credible and peaceful;

2/ to serve as a forum for dialogue, consultation and control on matters that may arise in relation to the process or results of elections and generally all matters that may arise in inter party relationships and amicably resolve problems in accordance with electoral law and this Proclamation.

23. Duties and Responsibilities of the Joint Council

1/ It shall deliberate on the promotion of democracy, human rights, freedom of thought and rule of law. It shall publicize and implement its decisions. It shall control and ensure the implementation thereof by the member organizations.

2/ It shall ensure that parties discharge their duties to make the election free, transparent, democratic, credible, fair and peaceful.

- ፫/ ፓርቲዎች በልዩ ልዩ የምርጫ ጉዳዮች አፈፃፀም ዙሪያ በሚነሱ ጥያቄዎች ላይ ለመወያየትና ችግሮችን ለመፍታት እንዲችሉ መድረክ ሆኖ ያገለግላል።
- ፬/ ይህንን አዋጅ አስመልክቶ ፓርቲዎች ለአባሎቻቸውና ለደጋፊዎቻቸው ትምህርት መስጠታቸውን ያረጋግጣል።
- ፭/ አዋጁ በሁሉም ፓርቲዎች ተፈፃሚ መሆኑን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል።
- ፮/ አዋጁ ተጥሷል የሚል ቅሬታ ሲቀርብ ከሚመለከታቸው ፓርቲዎች የተወጣጣ አጣሪ ኮሚቴ በማቋቋም ወይም የማጣራት ኃላፊነቱን ራሱ በመውሰድ ጉዳዩን ያጣራል፤ ይመረምራል።
- ፯/ ተጣርቶ በተገኘው ውጤት ላይ በመመስረት አስፈላጊውን የመፍትሔ አቅጣጫ ቀይሶ በፓርቲዎቹ የተባበረ ጥረት በተግባር እንዲተረጎም ያደርጋል። በአዋጁ እና በሌሎች የምርጫ አፈፃፀም ጉዳዮች ላይ የተደረሰበትን የጋራ ስምምነት ውሳኔ ለመንግሥትና ለቦርዱ ያቀርባል እንደአስፈላጊነቱም ይህንን በመገናኛ ብዙሃን ይፋ ያደርጋል።
- ፰/ ፓርቲዎች በልዩ ልዩ የምርጫ አፈፃፀም እና ሌሎች ዲሞክራሲያዊ፣ ሰብአዊ መብትና የህግ የበላይነት ጉዳዮች ላይ ተገናኝተው እንዲመክሩ ለማድረግ እና የውሳኔ ሃሳብ ለማቅረብ የሚያስችል ቋሚ የስብሰባ ጊዜ ይኖራቸዋል።
- ፱/ ከምርጫ ጋር የተያያዙ ደንቦችና መመሪያዎች አስመልክቶ ረቂቅ ሀሳብ በማዘጋጀት ለቦርዱ ማቅረብ ይችላል።

ክፍል አምስት
አቤቱታዎች ወይም አለመግባባቶች ስለሚፈቱበት
አሰራር

፳፬ አቤቱታ ስለማቅረብ

- ፩/ ለምርጫ አስፈፃሚ አካላት ለማቅረብ ያለው መብት እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የምርጫ ስነ ምግባር አዋጅ ተጥሷል ብሎ የሚያምን ወገን በማስረጃ የተደገፈ አቤቱታውን ለጋራ ምክር ቤት ማቅረብ ይችላል።

- 3/ It shall serve as a forum for discussion and resolution of problems on issues or disagreements about the election process.
- 4/ It shall ensure that political parties provide education for their members and supporters about this Proclamation.
- 5/ It shall ensure and follow up the implementation of this Proclamation by all parties.
- 6/ It shall investigate complaints about the violation of this Proclamation directly by itself or through a committee composed of relevant parties.
- 7/ Based on the outcome of the investigation of the complaint. It shall take appropriate measures to implement the results arrived through investigation. It shall also ensure that its decision is implemented by the joint effort of political parties. It shall submit its decisions on matters relating to this Proclamation and other election issue to the Board and to the Government. It may publicize this through the mass media where it is deemed necessary.
- 8/ Parties shall have a permanent session to deliberate and give recommendations on election, democratic rights, human rights, and rule of law matters.
- 9/ It may prepare rules and directives on election issues and submit its draft to the Board.

SECTION FIVE
Complaint Handling and Dispute Resolution

24 Lodging of Complaints

- 1/ Without prejudice to the right to lodge complaints to election officials, any one who believes that this Proclamation is violated may submit complaints supported by evidence to the Joint Council

፪/ በምርጫ ህጉ ለቦርዱ የተሰጠው ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የጋራ ምክር ቤቱ የሰነ ምግባር አዋጁ ተጥሷል የሚል አቤቱታ በቀረበለት ጊዜ አቤቱታውን በራሱ ሊያጣራ ወይም መርምሮና አጣርቶ የሚያቀርብ ኮሚቴ ሊያቋቁም ይችላል።

፫/ የምርጫ ሰነ ምግባር አዋጁ ተጥሷል በሚል አቤቱታ ላይ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት እራሱ ወይም በአጣሪ ኮሚቴው አማካኝነት ምርመራ ሲያከናውን ፓርቲዎች፣ እጩ ተወዳዳሪዎችና የሚመለከታቸው የመንግሥት አካላት የመተባበር ግዴታ አለባቸው።

፳፮ ስለ አጣሪ ኮሚቴው አደረጃጀት

፩/ የሰነ ምግባር ጥሰትን አስመልክቶ የቀረበን አቤቱታ እየተከታተለ በማጣራት ሪፖርት የሚያቀርብ አጣሪ ኮሚቴ በየደረጃው ባለ የጋራ ምክር ቤት ይቋቋማል።

፪/ አጣሪ ኮሚቴው አቤቱታ አቅራቢና አቤቱታ የቀረበበት የፖለቲካ ፓርቲ የሚወከሉበትና በሁለቱ ወገኖች ስምምነት የሚመደብ ሦስተኛ ገለልተኛ አካል የያዘ ይሆናል።

፫/ አጣሪ ኮሚቴው ተጠሪነቱ ላቋቋመው የጋራ ምክር ቤት ይሆናል።

፳፯ አለመግባባት ስለሚፈታበት አሰራር

፩/ የሰነ ምግባር አዋጁ ጥሰት አጋጥሟል በተባለ ጊዜ አቤቱታ አቅራቢው ፓርቲ አቤቱታ ከቀረበበት ፓርቲ ጋር በመነጋገር ችግሩን በስምምነት ለመፍታት ጥረት ያደርጋል።

፪/ የተከሰተው አለመግባባት በስምምነት መፈታት ካልቻለ ጉዳዩ ለጋራ ምክር ቤቱ ሪፖርት ይቀርባል።

፫/ የጋራ ምክር ቤት የቀረበለትን ሪፖርት ወይም አቤቱታ መሰረት በማድረግ በቀጥታ በመመርመር ወይም በሚያቋቁመው አጣሪ ኮሚቴ ተጣርቶ ሪፖርት እንዲቀርብለት በማድረግ ችግሩን ይፈታል።

2/ Without prejudice to the power given to the Board, the Joint Council may directly investigate or establish an inquiry committee when it receives complaints of violation of this Proclamation.

3/ Parties, candidates or concerned government organs, shall have the duty to cooperate when the Joint Council itself or an inquiry committee appointed by it undertakes an investigation on complaints of violation of this Proclamation.

25 Organization of inquiry committee

1/ An inquiry committee shall be established by the Joint Council at all levels to investigate and report on complaints about violation of the code of conduct.

2/ The inquiry committee shall consist of the political party that has lodged the complaints, the party against whom the complaint is lodged and a neutral third party assigned by the agreement of both parties.

3/ The inquiry committee shall be accountable to the Joint Council which established it.

26 Dispute Resolution Mechanism

1/ When there is a complaint of violation of this Code of Conduct Proclamation the complaining party shall try to amicably resolve the issue through dialogue with the party against whom the complaint is directed.

2/ If the dispute is not resolved, the issue shall be reported to the Joint Council.

3/ The Joint Council shall resolve the problem based on the report or the complaint submitted to it, or based on an investigation directly conducted by itself or by an inquiry committee.

፬/ የሚደራጀው አጣሪ ኮሚቴ ስራውን በገለልተኝነት ማከናወን አለበት። በአጣሪ ኮሚቴው አባላት መካከል ልዩነቶች ቢከሰቱ የብዙሃኑ ሃሳብ የኮሚቴው ሃሳብ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የውሁዳኑም ሃሳብ ራሱን ችሎ ለጋራ ምክር ቤት መቅረብ አለበት።

፭/ አጣሪ ኮሚቴው በማጣራቱ ሂደት ያገኘውን መረጃ አጠናቅሮ ተጠሪ ለሆነለት የጋራ ምክር ቤት ብቻ ያቀርባል። የጋራ ምክር ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ መረጃው እንዴት ለህዝብ እንደሚገለፅ ይወስናል።

፮/ የጋራ ምክር ቤቱ ተጠናቅሮ በቀረበለት ሪፖርት ላይ በመመስረት ለችግሩ አግባብነት ያለው መፍትሄ ይሰጣል፤ ውጤቱንም እንደአስፈላጊነቱ ለህዝብ ይፋ ያደርጋል።

፯/ የጋራ ምክር ቤት አቤቱታ የሚቀበልበትን አሰራር እና አቤቱታው መፍትሄ የሚያገኝበትን የጊዜ ሰሌዳ በማዘጋጀት እንዲታተም ማድረግ አለበት።

፰/ የጋራ ምክር ቤት በፖለቲካ ፓርቲዎች ስምምነት ተግባራዊ የሚሆን የማስረጃ አቀባበልና አቀራረብ ለማፋጠን አስፈላጊ የሆኑ አሰራሮችን ማዘጋጀት ይችላል።

፱/ ሁሉም አቤቱታዎች ወይም ቅሬታዎች በአፋጣኝ መጣራት ይኖርባቸዋል።

፲/ የጋራ ምክር ቤት ወይም አጣሪ ኮሚቴ ለሚመለከታቸው የፖለቲካ ፓርቲዎች ሁሉ ፍትህዊ የመሰማት እድል መስጠት አለበት።

፲፩/ የጋራ ምክር ቤት ውሳኔ የሚተላለፈው በጋራ መግባባት ወይም በተባበረ ድምፅ ይሆናል።

4/ The inquiry committee shall conduct neutral investigation. The committee shall decide by a majority vote. The minority opinion shall be attached to the decision and communicated to the Joint Council.

5/ The inquiry committee shall submit its findings only to the Joint Council to which it is accountable. The Joint Council shall decide on how to disclose the finding to the public.

6/ The Joint Council shall provide appropriate solution to the dispute based on reports submitted to it. It shall publicize the outcome where it is deemed necessary.

7/ The Joint Council shall prepare and publish timetable for submission and resolution of complaints.

8/ The Joint Council may issue procedure on the production and admission of evidence which is to be enforced on the agreement of political parties.

9/ All complains or grievances shall be investigated promptly.

10/ The Joint Council or inquiry committee shall give a fair chance to be heard for the concerned parties.

11/ The Joint Council shall pass decisions on consensus or unanimously.

ክፍል ስድስት
የሰነ ምግባር አዋጅ ጥሰቶች እና ስለሚወሰዱ
እርምጃዎች

ንዑስ ክፍል አንድ
የሰነ-ምግባር ጥሰቶች

፳፮. መደለያ ስለመስጠት ኃይል ወይም ሥልጣን
አለአግባብ ስለመጠቀም

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

- ፩/ ማንኛውንም መደለያ ወይም ጉቦ የሰጠ ወይም የተቀበለ፤
- ፪/ በድምጽ አሰጣጡ ወይም በቆጠራው ጣልቃ የገባ ወይም ያወከ፤
- ፫/ ኃይል በመጠቀም፣ መደለያ በመስጠት ወይም በሌላ በማንኛውም አድራጎት መራጩ ሕዝብ ለአንድ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ወይም ከመስጠት እንዲታቀብ ያደረገ፤
- ፬/ የድምጽ መስጫ ጣቢያን በሀይል የተቆጣጠረ ወይም ሕገ-ወጥ መንገድ በመጠቀም ድምጽ ለማግኘት የሞከረ፤
- ፭/ ሥልጣኑን መከታ በማድረግ መደለያ ወይም ቅጣት ወይም ሌላ የማስፈራሪያ ዘዴ የተጠቀመ፤
- ፮/ ማንኛውንም መደለያ በመስጠት ኃይል በመጠቀም፣ ወይም በማንኛውም አይነት ድርጊት እጩ ተወዳዳሪ ሆነው እንዲቀርቡ ወይም እንዳይቀርቡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነት እንዲወጡ ወይም እንዳይወጡ ያደረገ፤
- ፯/ የመንግሥት ሰራተኛ እና ኃላፊ ሆኖ በራሱ የግል ጊዜ ካልሆነ በስተቀር በመንግስት የስራ ሰዓት እና ኃላፊነት ተቋሙን በመጠቀም እጩዎችን ያስተዋወቀ ወይም ሌሎች እጩዎች እራሳቸውን በሕጋዊ መንገድ ለማስተዋወቅ ያላቸውን እድል ያደናቀፈ፤

SECTION SIX
VIOLETION OF PROCLAMATION AND
MEASURES TO BE TAKEN

SUB - SECTION ONE
VIOLETION OF THE CODE OF CONDUCT

27. Corrupt Practices, Abuse of Power or Coercion

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, movement, alliance, political party leader, official, candidate, member, agent and representative shall be deemed to have violated this Proclamation if:

- 1/ he or it offers or accepts monetary or any kind of inducement or bribe;
- 2/ he or it interferes or disturbs the voting process or counting of votes;
- 3/ he or it coerces or offers monetary or any kind of inducement to persons to vote for or against a particular party or candidate, or to abstain from voting;
- 4/ he or it controls polling stations by force or tries to get votes illegally;
- 5/ he or it abuse its power by offering a reward, threatening a penalty or by any other means;
- 6/ he or it coerces or offers monetary or any kind of inducement to a person to become a candidate or not to become a candidate, to withdraw or not to withdraw from election;
- 7/ a public servant uses official time, responsibilities and resources to promote candidates or discourage other candidates from promoting themselves through legal means;

፳/ የመንግሥት ንብረት ለምርጫ ቅስቀሳ የተጠቀመ፤

8/ he or it uses public property for the promotion of election.

እንደሆነ የስነምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

፳፭ በምርጫ ሂደት ውስጥ ፍርሃት ወይም ሁከት መፍጠር እንዲሁም ማንኛውንም የምርጫ እንቅስቃሴ ማስተንገል

28. Intimidation, Violence or any Obstruction in the Election Process.

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

Any political party, independent candidate, coalition of political parties, front, alliance, movement and party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if:

፩/ በምርጫ ሂደት ጫና ወይም ተጽዕኖ በመፍጠር ጣልቃ የገባ፤

1/ he or it interferes in the election process through pressure and undue influence;

፪/ ሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ሀሳባቸውን በነጻነት እንዳያሰራጩ ስጋት እና ፍርሀት የፈጠረ፤

2/ he or it intimidates or threatens other political parties from disseminating their policies freely;

፫/ በማንኛውም መንገድ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች እና የመራጩን ሕዝብ እንቅስቃሴ ያደናቀፈ ወይም ያወከ፤

3/ he or it in any way prevents or hampers the activities of political parties or voters;

፬/ ሕዝባዊ ቅስቀሳ ወይም ስብሰባ ወይም ውይይት ወይም ትምህርትና ስልጠና እንዳይካሄድ ያደናቀፈ ወይም ሁከት የፈጠረ፤

4/ he or it disturbs or obstructs the conduct of public rally, meeting, education or training;

፭/ ሕዝብ ድምጽ ሲሰጥ ያወከ ወይም ድምጽ እንዳይሰጥ ችግር የፈጠረ፤

5/ he or it disturbs or prevents the process of voting;

፮/ የሌሎች ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ ዘመቻ እንዲስተንጉ ጎል ወይም እንዲቋረጥ ወይም እንዲቀረጹ ወይም እንዲዳከሙ ያደረገ፤

6/ he or it prevents disrupts, weakens or disturbs the campaign of other political parties or candidates;.

፯/ ሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ፣ ስብሰባ፣ የእግር ጉዞ ወይም ሰላማዊ ሰልፍ ያደናቀፈ፣ ወይም ሌላሰው እንዳይሳተፍ የከለከለ፤

7/ he or it obstructs the conduct of rallies, meetings, marches or demonstrations or prevents others from participating in such activities;

፰/ መራጮችን ያበሳጨ ወይም የመምረጥ መብታቸውን ያደናቀፈ፤

8/ he or it creates annoyance or obstruction in the rights of voters;

፱/ ለምርጫው ሂደት የምርጫ አስፈጻሚዎችን እና የዕጩ ተወዳዳሪዎችን ፀጥታና ደህንነት እንዲረጋገጥ እገዛ ያላደረገ ወይም ያወከ፤

9/ he or it disturbs or fails to cooperate in attempt to ensure the security of election officials and candidates during the election process;

፲/ በማንኛውም አይነት መንገድ መራጩ ህዝብ እንዳይመዘገብ ወይም እንዳይመርጥ ያደረገ፤

፲፩/ የድምጽ አሰጣጡን ሚስጥራዊነት ያላከበረ ወይም እንዲከበር እገዛ ያላደረገ ፤

፲፪/ የሥነ-ምግባር አዋጁ ተጥሷል በሚል ሽፋን የሀሰትና የተጋነነ አቤቱታ በማቅረብ ቅሬታ የማሰማት መብቱን ያለአግባብ የተጠቀመ፤ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

፳፱ በምርጫ ሂደት ሰላምና ፀጥታ የሚያናጉ መልዕክቶችን ስለማስተላለፍ

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

፩/ የምርጫ ዘመቻውን ሰላም የሚያናጋ ወይም ግጭት የሚቆሰቁስ ወይም ስም የሚያጠፋ ወይም አመፅ የሚጋብዝ ወይም ስጋት የሚፈጥር ንግግር ያደረገ፤

፪/ በይፋም ሆነ በስውር አመፅን የሚቀሰቅስ ወይም የሚያስፈራራ ቋንቋ ይዘት ያለው በራሪ ወረቀት፣ የዜና መጽሔቶች ወይም ፖስተር ያሰራጩ፤

፫/ በምረጡኝ ቅስቀሳ ወቅት በህዝቡ ላይ የፍርሃት እና የጭንቀት ሁኔታ የፈጠረ፤

፬/ የድምፅ አሰጣጥ ሂደቱ ሚስጥራዊ እንደማይሆን የሀሰት መረጃ የሰጠ፤ እንደሆነ የሰነምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

፴ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ እንቅስቃሴ ስለማደናቀፍ

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

- 10/ he or it in any manner prevents the voters from registering or voting;
- 11/ he or it violates the secrecy of the voting process or fails to ensure its observance;
- 12/ he or it abuses its right by lodging false and exaggerated complaints under the pretext of violation of this Proclamation.

29. Disseminating Information that Destabilize Peace and Security During the Election Process

Any political party independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if:

- 1/ he or it makes a speech which destabilizes the peace of the election campaign, incites violence, defames others, invites clashes or creates uncertainty;
- 2/ he or it distributes, officially or anonymously, pamphlets, news letters or posters containing language or material that threatens others or incites violence;
- 3/ he or it induces fear and frustration on the public during campaign;
- 4/ he or it disseminates false information regarding the secrecy of voting.

30. Disrupting Election Campaign of other Parties and Candidates

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if:

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል እንዳይመለምልና ጽህፈት ቤት እንዳይከፍት በማንኛውም መንገድ ያደናቀፈ፣ ወይም የተከፈቱ ጽህፈት ቤቶች በነፃነት እንዳይንቀሳቀሱ በግልፅም ሆነ በስውር ያወከ ወይም ሁከት እንዲፈጠር ያደረገ ወይም በማንኛውም ዓይነት ድርጊት የማንኛውንም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም እጩ ተወዳዳሪ የምርጫ እንቅስቃሴ ያደናቀፈ፤

፪/ ፓርቲዎች ልሳኖቻቸው፣ የምርጫ ማስታወቂያዎቻቸው፣ በራሪ ጽሁፎቻቸው፣ ፖስተሮቻቸው እንዳይሰራጩ፣ እንዳይታዩ ወይም እንዲበላሹ ያደረገ ወይም እንዳይለጠፉ ያወከ ወይም የተለጠፉትን የቀደደ፣ ያበላሸ፣ ያጠፋ፤

፫/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ምልክቶች ወይም አርማ የቀዳ ወይም አስመስሎ የተጠቀመ፤

፬/ የሌሎች ፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ቁሳቁስ የሰረቀ ወይም ያበላሸ ወይም ያጠፋ፤

እንደሆነ የስነምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

፴፩ ከጋዜጠኞች ወይም ከታዛቢዎች ጋር አለመተባበር

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

፩/ የመገናኛ ብዙሃን ነፃነትን የተጋፋ፣

፪/ በምርጫ ሂደት ጋዜጠኞችን ያዋከበ ወይም ስራቸውን ያደናቀፈ፣

፫/ የታዛቢነት ፈቃድ ያላቸውን ታዛቢዎች ያላከበረ ወይም ያልተባበረ፤

እንደሆነ የስነምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

፴፪ የሥነ-ምግባር ደንቡን አለማስተዋወቅና ህገወጥ ድርጊቶች አለማውገዝ

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል ወይም ተጠሪ፡-

1/ he or it hinders in any manner a political party from recruiting members, or opening offices or overtly or covertly disrupts the free operation of the offices that have already been opened or in any manner obstructs the election activity of a party or candidate;

2/ he or it prevents from being distributed, obscures from view, hinders the posting of defiles or destroys the organs, electoral notices, posters and flyers of other parties;

3/ he or it imitates the logo or symbols of another party;

4/ he or it steals, disfigures or destroys political or campaign materials of another party.

31. Failure to Cooperate with Journalists and Election Observers

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated the code of conduct:

1/ he or it interferes with freedom of the mass media;

2/ he or it harasses or obstructs journalists during election;

3/ he or it disrespects or fails to cooperate with accredited election observers.

32. Failure to Promote the Code of Conduct and Failure to Condemn Illegal Acts

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated the code of conduct:

፩/ አመፅን ወይም ለአመፅ የሚጋብዙ ወይም የህዝብን ሰላም የሚያናጉ ድርጊቶች በይፋ ያላወገዘ ወይም ተቃውሞ ያላስተማረ፤

፪/ ለእጩ ተወዳዳሪዎች፣ ለአባላቱ፣ ለደጋፊዎችና ለሕዝቡ ስለ ምርጫውና ስለ ሥነ-ምግባር አዋጁ ያላስተዋወቀ ወይም ያላስተማረ፤

፫/ መሪዎች፣ ኃላፊዎች፣ እጩዎችና አባላቱ ይህን የስነምግባር አዋጅ እንዳይጥሱ ቁርጠኛ እርምጃ ያልወሰደ ወይም ደጋፊዎች የተከለከለ ተግባር ፈጽመው ሲገኙ ያላወገዘ ወይም አግባብነት ያለው እርምጃ ያልወሰደ፤

፬/ ኃላፊዎች፣ ተወዳዳሪዎች፣ አባላትና ደጋፊዎች ማንኛውም ሰው በየትኛውም ጊዜ ማስፈራራት እንደሌለባቸው በግልጽ የሚከለክል መመሪያ ያላወጣ ፤ እንደሆነ የስነምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

ንዑስ ክፍል ሁለት

በተለያዩ አካላት ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

፴፫ በጋራ ምክር ቤት ስለሚወሰዱ የመፍትሔ እርምጃዎች

የጋራ ምክር ቤቱ የሚከተሉትን እርምጃዎች ሊወስድ ይችላል፡-

፩/ ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘ የፖለቲካ ፓርቲ ስህተቱን እንዲያርም ወይም እንዲያስተካክል ውሳኔ ያስተላልፋል፤

፪/ የሥነምግባር አዋጁን የጣሰውን የፖለቲካ ፓርቲ ስም እና ተግባር ጠቅሶ ለህዝብ እንዲጋለጥ ያደርጋል። ውሳኔውን በጋዜጣ፣ በሬዲዮ፣ በቴሌቪዥን ወይም በሌላ አመቺ በሆነ የመገናኛ ዘዴ ህዝቡ እንዲያውቀው ያደርጋል፤

፫/ በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ /፩/ እና /፪/ በተደነገገው የመፍትሔ እርምጃ ያልረካ ወገን ቅሬታውን በምርጫ ህጉና በዚህ አዋጅ መሰረት ለሚመለከታቸው አካላት ማቅረብ ይችላል፤

1/ he or it fails to condemn in public, any violence or acts which invite violence or acts which destabilize peace and security of the public;

2/ he or it fails to introduce or educate about this Proclamation to its candidates, members, supporters and the public at large;

3/ he or it fails to take appropriate measure to restrain its leaders, officials, candidates and members from infringing this Proclamation; fails to condemn or take appropriate measures when supports get involved in activities that are prohibited;

4/ he or it fails to issue directive to restrain leaders, candidates, supporters, and members from intimidating others at any time.

SUB-SECTION TWO

MEASURES TO BE TAKEN BY DIFFERENT ORGANS

33. Measures to be Taken by the Joint Council

A Joint Council may take the following measures:

1/ order a party that contravenes this proclamation to rectify its mistakes.

2/ publicize the name of the party that has violated the proclamation and its acts to the public, It shall make its decisions public through the press, radio, television or any other means of communication.

3/ a party dissatisfied by the measures under sub article (1) and (2) of this Article may take its grievance to the appropriate bodies in accordance with the electoral laws and this Proclamation.

፬/ በጋራ ምክር ቤቱ የሚሰጡት የመፍትሔ እርምጃዎች በጥሰቱ ጉዳት የደረሰበት ወገን በፍትሐ ብሔር ወይም በወንጀል ለመጠየቅ ያለውን መብት ሊያስቀሩ አይችሉም።

፴፬ በቦርዱ ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፫ ንዑስ አንቀጽ /፩/ እና /፪/ የተዘረዘሩና በሌሎች ህጎች የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆነው ቦርዱ ከላይ በዚህ ክፍል ንዑስ ክፍል አንድ የተዘረዘሩትን የስነ ምግባር ጥሰት በሚያረጋግጥበት ጊዜ የሚከተሉትን እርምጃዎች እንደሁኔታው ሊወስድ ይችላል።

- ፩/ ጥፋቱን ለፈፀመው ሰው ወይም የፖለቲካ ፓርቲ ይፋ ማስጠንቀቂያ መስጠት፤
- ፪/ ጥፋቱን የፈፀመ እጩ ወይም ፓርቲ ለአጭር ጊዜ በክፍል ወይም በሙሉ በሕዝብ መገናኛ ብዙሃን እንዳይጠቀም ማድረግ፤
- ፫/ ጥፋቱን የፈፀመ ፓርቲ በመንግስት ከሚሰጠው የፓርቲ ፋይናንስ ድጎማ ተጠቃሚ እንዳይሆን ማድረግ፤
- ፬/ ማንኛውንም በፓርቲ ወይም በግል የቀረበ እጩን እንደ ጥፋቱ ክብደት ከምርጫ ተወዳዳሪነት መሰረዝ፤
- ፭/ የፖለቲካ ፓርቲው በምርጫ ውድድር እንዳይሳተፍ ማገድ።

፴፭ በፍርድ ቤት ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

- ፩/ ፍርድ ቤት ከላይ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፴፬ የተደነገጉትን እርምጃዎች ከዚህ ቀጥለው ከተዘረዘሩት ቅጣቶች ወይም ክልከላዎች ጋር በተደራቢነት ሊወሰድ ይችላል።
- ፪/ በሌሎች ህጎች የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆኖ በድምፅ መስጫ እለት በድምፅ መስጫ ጣቢያ አካባቢ ድምፅ ከመስጠት ወይም የተሰጠን ህጋዊ ተግባር ከማከናወን ውጭ ሌላ ማንኛውም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ማድረግ፣ መሳተፍ፣ ወይም በተከለከለው ጊዜ ውስጥ የምርጫ ውጤትን ማተም፣ ማባዛት፣ ወይም በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፳፯፣ ፳፰፣ እና/ወይም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ጥፋቶች መፈፀም በገንዘብ መቀጮ ወይም እስከ ሦስት ዓመት በሚደርስ እስራት ያስቀጣል።

4/ the measures of the Joint Council shall not prevent the victim from initiating a civil or criminal action.

34. Measures to be taken by the Board

Without prejudice the provision of Article 33(1) and (2) of this Proclamation and other measures enshrined in other laws, the electoral board may take the following measures if it is satisfied that there is a violation under this section:

- 1/ give public warning to the political party or person who committed the act;
- 2/ partially or fully suspend the candidate or party from using the media for a short period of time;
- 3/ prohibit the party from availing itself the benefit of financial support provided by the government;
- 4/ cancel a private or political party candidate from his candidacy depending on the gravity of the act;
- 5/ suspend the political party from running for election.

35. Measures to be Taken by Courts

- 1/ The court may take the following measures in addition to the penalties or prohibitions listed under Article 34 of this Proclamation.
- 2/ Without prejudice to other penalties provided by law, exercising or participating in any political activity during voting day other than performing an assigned lawful activity or voting; printing, duplicating election results while prohibited or committing offences under Article 27, 28 and/or the following offence shall be punishable with fine or up to three years of imprisonment.

- ሀ/ በቦርዱ ወይም በምርጫ አስፈፃሚዎች ገለልተኝነት ጣልቃ የገባ፣ መደለያ ወይም የተስፋ ቃል በመስጠት አንድ ሰው ተግባሩን እንዳያከናውን ያደረገ፤
- ለ/ ምርጫን ለማወክ ወይም እንዳይካሄድ ለማድረግ ወይም በምርጫው ሂደት ወይም ውጤት ላይ ጫና ለመፍጠር በማሰብ ጥላቻን ወይም ፍርሀትን የሚያሰፍን ወይም በምርጫው ሂደት ወይም በምርጫው ውጤት ላይ ጫና የሚፈጥር የሐሰት መረጃ ያሳተመ፤
- ሐ/ የምርጫ ሚስጥራዊነትን የጣሰ፤
- መ/ ከድምፅ እና ከምርጫ ቁሳቁስ ጋር የተያያዙ ክልከላዎችን የተላለፈ፤ ወይም
- ሠ/ የቦርዱን ወይም የምርጫ አስፈፃሚዎችን እንቅስቃሴ ያወከ።
- ፫/ ፍርድ ቤት የፖለቲካ እንቅስቃሴዎች ወይም የምርጫ ውጤት አገላለፅ፣ የመራጮች ወይም የፓርቲዎች መብት ወይም ማስመሰል አስመልክቶ የተጣሉ ክልከላዎችን የጣሰ ወይም ሐሰት መሆኑን እያወቀ ወይም እውነት ስለመሆኑ በቂ ምክንያት ሳይኖረው ንግግር የሚያደርግ ሰው በገንዘብ መቀጮ ወይም ከአንድ አመት በማይበልጥ እስራት ይቀጣል።
- ፬/ ማንኛውም ሰው፦
  - ሀ/ ሆንብሎ የቦርዱ፣ የምርጫ ዋና አስፈፃሚው፣ የቦርዱ ሰራተኛ ስልጣኑን ወይም ተግባሩንና ኃላፊነቱን በሚያከናውንበት ወቅት እንቅፋት የሆነ ወይም ያደናቀፈ እንደሆነ፤
  - ለ/ የቦርዱን የስብሰባ ሂደት ሆን ብሎ የቋረጠ ወይም በነዚህ ቦታዎች በማንኛውም ሁኔታ ያልተገባ ተግባር የፈፀመ እንደሆነ፤
  - ሐ/ ሆን ብሎ በቦርዱ የሰራ ቦታ ወይም በመታየት ላይ ባለ ጉዳይ ላይ በሚሰጠው ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ ላይ ተገቢ ያልሆነ ተጽእኖ ለማሳደር ሲባል ማንኛውም ተግባር የፈፀመ፤ ወይም

- a/ interfering with the impartiality of election officials preventing some one from accomplishing his duty by offering bribe or promise;
- b/ disseminates false information that stirs hatred or fear or unduly influence the process or result with intent to disrupt or prevent the election process from running or with intent to unduly influence the process or outcome of election;
- c/ violates the secrecy of voting;
- d/ violates prohibitions relating to election materials and voting;
- e/ disrupts the activity of the Board or election officials.
- 3/ Any person who violates prohibitions concerning activities of political parties, announcement of election results, voters or parties right; or makes a speech knowing that it is false or imitation; or without having reasonable grounds about the truth is punishable with fine or imprisonment not more than one year
- 4/ Any person who:
  - a/ intentionally disrupts or prevents the Board, election official, employee of the Board while exercising its responsibilities and duties;
  - b/ intentionally disrupts any board meeting or under any circumstance commits other improper act in such places;
  - c/ intentionally commits any act in the working place of the Board so as to unduly influence the decision or order of any matter that is pending before it;

መ/ ከላይ በዚህ ክፍል ንዑስ ክፍል አንድ አንቀጽ ፴ ወይም ፴፩ የተደነገጉትን ጥፋቶች የፈፀመ እንደሆነ፤ በገንዘብ ወይም ከአንድ ዓመት በማይበልጥ እስራት ይቀጣል።

ክፍል ሰባት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፴፮ የመተባበር ግዴታ

ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ማንኛውም ሰው የመተባበር ግዴታ አለበት።

፴፯ ደንብ ወይም መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ቦርዱ ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም የሚረዳ ደንብ ወይም መመሪያ ሊያውጣ ይችላል።

፴፰ ተፈጻሚነት የሌላቸው ህጎች

ማንኛውም ህግ ወይም አሰራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

፴፱ አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከፀደቀበት ከታህሣሥ ፲፫ ቀን ፪ሺ፪ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ታህሣሥ ፳፬ ቀን ፪ሺ፪ ዓ.ም
ግርማ ወልደጊዮርጊስ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

d/ commits offences listed under Article 30 or 31; shall be punishable with fine or imprisonment not exceeding one year.

SECTION SEVEN
MISCELLANEOUS PROVISIONS

36 Duty to Cooperate

Every person shall have the duty to cooperate in the implementation of this Proclamation.

37 Power to Enact Regulations and Directives

The Board may issue regulations or directives to ensure the implementation of this Proclamation.

38 Inapplicable Laws

Any law, or practice, shall not apply to matters covered under this Proclamation.

39 Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the date of its approval by the House of Peoples' Representatives of the Federal Democratic Republic of Ethiopia at the 22nd day of December 2009.

Done at Addis Ababa, this 2nd Day of January 2010

GIRMA WOLDEGIORGIS
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA